

## ҮНЭТ ЦААСНЫ АРИЛЖАА ЯВАГДАХ ЗАРЧИМ, ҮНЭТ ЦААС ХАДГАЛАХ, ТӨЛБӨР ТООЦОО ХИЙХ

Хувьцаа нь Монголын Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй бөгөөд Монгол Улсын Үнэт Цаасны Хорооноос зохих зөвшөөрлийг авч, Монголын Хөрөнгийн биржийн бүртгэлийн шалгуурыг хангаж бүртгэгдсэн болно. Үнэт Цаасыг Монгол улсны Үнэт Цаасны Төлбөр Тооцоо Төвлөрсөн Хадгаламжийн Төв компанийн компьютерийн санах ойд биет бус хэлбэрээр хадгалагдах болно.

Харилцагч хувьцаа худалдан авахдаа төвлөрсөн хадгаламжийн дансандаа мөнгө байршуулсан байх, брокер дилерийн компанидаа захиалгаа өгсөн байх шаардлагатай. Арилжаа нь долоо хоногийн эхний таван өдөр 11–12 цагийн хооронд явагддаг.

## ХУВЬЦАА ХЭРХЭН ХУДАЛДАН АВАХ ТУХАЙ

Хувьцааг Монголын хөрөнгийн биржийн гишүүн брокер, дилерийн компаниудаар дамжуулан монголын хөрөнгийн биржийн арилжаагаар худалдаж авна. Монголын хөрөнгийн биржийн брокер, дилерийн компаниар дамжаагүй, аливаа биет үнэт цаас нь хууль бус болно. Үнэт цаасны ерөнхий зуучлагчийн зүгээс санал болгож буй энэхүү үнэт цаасанд зуучлагдахаар нэр заагдсан компаниудаар үйлчлүүлэхийг зөвлөж байна.

## ҮНЭТ ЦААСНЫ АРИЛЖААНЫ ШИМТГЭЛ, ХУРААМЖ

Хувьцаа худалдан авахад Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжид данс зайлшгүй нээлгэсэн байх ёстой бөгөөд энэхүү дансыг нээхэд доорх үйлчилгээний хураамжийг нэг удаа авна.

Хувь хүн	5 000 төгрөг
Байгууллага	50 000 төгрөг

## АРИЛЖААНЫ ҮНИЙН ДҮНГЭЭС ТӨЛӨХ ШИМТГЭЛИЙН ХУВЬ

Монгол улсын брокер, дилерийн компаниудтай данс нээлгэх үедээ болон ихээхэн хэмжээний гүйлгээ хийхээс өмнө тохиролцож болдог. Арилжааны шимтгэл 1,5–3%–ийн хооронд хэлбэлзэж болно. Байнгын их хэмжээний гүйлгээ хийх хувь хүн байгууллагууд аль болох бага шимтгэлтэйгээр тохиролцож болдог байна.

## ТАТВАР

Үнэт цаас худалдан авсан хувь хүний ноогдол ашгийн болон ханшийн зөрүүгээс олох ашиг нь 2008 он хүртэл орлогын татвараас бүрэн чөлөөлөгдсөн. Энэхүү чөлөөлөгдсөн орлого нь эргэж дуудагдахгүй болно. Мөн Ерөнхий зуучлагчийн зүгээс хуулийн эдгээр заалтууд цааш үргэлжлэх ба нэмж хуулийн таатай нөхцөлүүд үүснэ гэсэн урьдчилсан таамаглалтай байгаа.

Албан байгууллагууд нь албан татварын журмаар татвар төлөх ба байгууллагын жилийн ашиг нэг зуун сая төгрөгөөс бага тохиолдолд 15 хувь, давсан тохиолдолд 30 хувь байдаг байна.

## ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛТЭЙ ХОЛБОГДОХ ХУУЛЬ ТОГТООМЖУУД

- Хууль тогтоомж: [www.mongolianlaws.mn](http://www.mongolianlaws.mn)
- “Иргэний хууль”
- “Үнэт цаасны зах зээлийн тухай” хууль
- “Компанийн тухай” хууль
- “Эрүүгийн хууль”
- Татварын багц хуулиуд
- “Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай” хууль

Зохицуулах байгууллага буюу Монгол улсын Үнэт Цаасны Хорооны журам:

- Нийтэд санал болгон гаргах үнэт цаасыг бүртгүүлэх зөвшөөрөл олгох, түүнд өөрчлөлт оруулах, бүртгэлээс хасах, нийтэд сурталчлах тухай журам
- Харилцагчийн захиалгыг хүлээн авах биелүүлэх журам
- Үнэт цаасны гүйлгээний улсын байцаагчийн дүрэм

Өөрийгөө зохицуулах байгууллага буюу Монголын Хөрөнгийн Биржийн журам: [www.mse.mn](http://www.mse.mn)

- Бүртгэлийн журам
- Үнэт цаасны арилжааны журам
- Захиалгат арилжааны журам



# 13-р зууны Чингисийн Гольф НЭМЭЛТ МЭДЭЭЛЛҮҮД

## МӨНГӨ

Монгол Улсад гүйлгээнд байгаа бэлэн мөнгөний хэмжээ 150 орчим тэрбум төгрөг байна. Нийт бэлэн мөнгөний 60 орчим хувь нь банкнаас гадуур байршиж байна.

Нийт мөнгөний хэмжээ 900 тэрбум төгрөгт хүрч байгаа нь иргэдийн төгрөгийн мөнгөн хадгаламжийн хэмжээ өсч байгаатай холбоотой байна.

Сүүлийн үеийн байдлаас харахад, төгрөгийн ам доллартай харьцах ханш тогтворжсонтой холбогдон иргэд мөнгөн хөрөнгөө төгрөгөөр хадгалуулах сонирхолтой болжээ. Үүний дээр төгрөгт итгэх итгэл ихэсч, төгрөгөөр үнэлэгдэж байгаа санхүүгийн бусад бүтээгдэхүүнүүдийг сонирхох хандлага гарч байна.

## ЗЭЭЛ, ХҮҮ

Банкны салбар дахь зээлийн өрийн үлдэгдэл 600 тэрбум төгрөгт хүрч байна. Банкуудын төгрөгийн хугацаатай хадгаламжийн хүү жилийн 60,0–24,0 хувь, валютынх жилийн 14,0–9,8 хувь байна. Банкуудын олгосон зээлийн жигнэсэн дундаж хүү өмнөх сараас 1,2 хувиар буурч жилийн 25,9 хувьд хүрчээ. Сүүлийн саруудад банкуудын зээлийн хүүгийн түвшин буурах хандлага ажиглагдаж байна.

## ВАЛЮТЫН ХАНШ

Хувьцаа нь зөвхөн Монгол улсын мөнгөн тэмдэгт болох төгрөгөөр арилжигдана. Гэвч Монгол улсын нутаг дэвсгэрт хөрш орнуудын валютууд болон бусад орны чөлөөтэй хөрвөх чадвартай валютууд бүрэн чөлөөтэй арилжигддаг.

Сүүлийн жилүүдэд Монгол Улсын Засгийн газрын бодлого, эдийн засгийн өсөлтийн дүнд инфляци тогтворжин, дотоодын мөнгөн тэмдэгтийн бусад валюттай харьцах харьцаа нилээн тогтвортой байгаа юм. Хамгийн сүүлийн үеийн валютын ханшийн мэдээг [www.mongolbank.mn](http://www.mongolbank.mn) веб хуудаснаас мэдэж болно.

## Женко тур бюро ХК ны хувьцааны ханшийн хэтийн төлөв

	2006	2007	2008	2009	2010
Жилийн төлөвлөж буй ашгийн хэмжээ	360,000,000.00	2,592,977,475.00	2,679,240,000.00	2,983,830,000.00	3,193,830,000.00
Ноогдол ашигт 40 хувь	144,000,000.00	1,037,190,990.00	1,071,696,000.00	1,193,532,000.00	1,277,532,000.00
Компанид үлдэх хөрөнгө оруулалт	216,000,000.00	1,555,786,485.00	1,607,544,000.00	1,790,298,000.00	1,916,298,000.00
Гаргасан хувьцаа	100,000,000.00	100,000,000.00	100,000,000.00	100,000,000.00	100,000,000.00
Нэгж хувьцаанд ноогдох ашиг	3.60	25.93	26.79	29.84	31.94
Нэгж хувьцаанд ноогдох ноогдол ашиг	1.44	10.37	10.72	11.94	12.78
Дансны үнэ	102.16	117.72	133.79	151.70	170.86
Зах зээлийн үнэ	105.76	147.25	186.52	208.33	232.64

Хувьцааны зах зээлийн үнийн прогноз

